

Voda je nad zlato - ne sůl!

Dovoluji si takto parafrázovat známou pohádku s Janem Werichem. Zemský povrch je tvořen ze 75 % vodou, z toho 97 % připadá na vodu slanou a pouze 2,5 % na vodu sladkou. Z tohoto zlomku jsou 2/3 sladké vody vázány na ledovou pokrývku na pólech, která je pro lidstvo zatím nevyužitelná. Dostáváme se tedy na necelé 1 procento využitelného objemu veškerých vod. Ještě menší díl sladké vody (max. 30 %) tvoří voda **podzemní**. Co z uvedeného vyplývá? Voda již nyní je a v budoucnu skutečně bude „nad všechny vzácné nerosty“. Voda se pro obyvatele 21. století stane tím, čím byla nafta pro století dvacáté. Podle studie OECD vzroste potřeba pitné vody nárůstem populace a jejím rozvojem do roku 2050 o 55 % současné potřeby. Zároveň 40 % světové populace bude žít v oblastech s chronickým nedostatkem vody a bude trpět žízní.

V České republice máme díky její poloze velkou výhodu. Jsme v srdci Evropy. Pramení u nás řada velkých řek. Máme poměrně bohaté zásoby podzemní vody a rozvinutou vodárenskou infrastrukturu k její výrobě a distribuci. I přes tyto výhody nemůžeme vodou plýtvat.

Cena kvalitní pitné vody (tzv. „kohoutkové“) stále roste. I když v posledních letech pouze o jednotky procent. Tento trend bude pokračovat i v budoucnu. Úspory nákladů za spotřebu vody je třeba hledat nejen v průmyslu, ale i u samotných obyvatel. Přestože nové technologie úpravy vody surové na vodu pitnou umožňují její přípravu z vody povrchové, význam pitné vody poroste. Podzemní vodu v mnoha lokalitách není nutno nijak upravovat (kromě její hygienizace), což je její hlavní výhodou.

Pro zajištění dostatečného množství kvalitní podzemní vody jsou nutné investice do údržby a rozvoje vodárenské infrastruktury. Tyto náklady každým rokem rostou. Řádný hospodář myslí na budoucnost. Výnosy z „tučných let“ investuje i v letech „hubených“. K tomu slouží tzv. „Plány financování obnovy vodárenské infrastruktury“. Provozovatelé (majitelé) vodohospodářské infrastruktury mají povinnost tyto plány zpracovávat a dodržovat již od roku 2002. Plnění těchto plánů kontroluje domácí regulátor. Tímto regulátorem je dle platné legislativy MZe ČR a MF ČR.

Řádný hospodář také vždy počítá s lokálním problémem s nedostatkem vody, a proto včas zajišťuje její distribuci vzájemným propojováním vodovodů. Tyto „skupinové“ vodovody pak řeší okamžité výpadky v dodávkách z lokality s dostatkem vody do míst s jejím nedostatkem. Naše akciová společnost realizovala řadu těchto propojení vodovodů v letech minulých. Další připravujeme v rámci rozvojových aktivit na roky 2015 – 2017. Na nové zdrojové základně (nové a záložní zdroje podzemní vody) se soustavně pracuje. Pro spotřebitele vody je to samozřejmost, pro dodavatele vody to znamená neustálé modifikace koncepcí zásobování, plánování, projektování a vytváření zdrojů pro financování jejich realizace.

Co tímto zamyšlením sleduji. Především uvědomění si, že voda je skutečně (společně s čistým vzduchem) základní atribut lidského žití. Je třeba s ní nakládat šetrně a vážit si její výborné jakosti. Je nutno ocenit, že u nás teče z kohoutku kdykoliv, kdy po ní zatoužíte. Kvalitní pitná podzemní voda má svou cenu a není v přírodě k dispozici všude. Voda z kohoutku je v současnosti nejdokonaleji kontrolovaná potravinu, kterou požíváme. Dodavatelé ručí za její nezávadnost, byť se občas musí omlouvat odběratelům, pokud je po odstraňování poruch na vodovodech nebo pravidelném odkalování dočasně zakalena. Těmto negativním stavům nelze krátkodobě ani při vší snaze dodavatele vody zabránit.

V závěru zamyšlení se nevyhnu problému, který působí kvantifikace odběru vody a placení za dodávku tzv. „paušálem“. Tento způsob stanovování množství odebrané vody je již v současnosti přežitý. Každý z nás by přece měl zaplatit za to, co si koupí. Vzrůstající cenou vody se stává její měření „paušálem“ neprůkazné a vůči ostatním odběratelům nerovné. Paušální odběry také vedou k jejímu plýtvání. Když nemusím platit za odebrané množství, tak mi nezáleží, kolik vody spotřebuji. Naše společnost tento problém intenzivně vnímá. Za poslední 4 roky snížila počet paušálních odběrů o více než 71 %. Ti co zbývají, budou řešeny do max. 2 let. Bohužel ne vždy je odběratel k této iniciativně nakloněn. Dělá vše pro to, aby mohl „paušál“ zneužívat dál.

Co dodat závěrem:

Dodavatel musí zajišťovat trvalé dodávky vody v dlouhodobé perspektivě a v požadované kvalitě. Odběratel by s vědomím její ceny měl s vodou řádně hospodařit. Příklad citovaný v nadpisu článku platil, platí a bude platit o to více i v budoucnosti.

Přeji všem odběratelům pitné vody dodávané společností Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí dobrou chuť a osvěžující zážitek při její konzumaci. Jsme a budeme tu pro Vás.

Ing. Fiedler Lubomír v. r.

výrobně-technický náměstek